

อ ปัจจัย

๑. อ ปัจจัยเป็นได้หลายสาขนะ
๒. ชาติพยางค์เดี่ยว เป็นสระ อุ อู แปลง เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว อิ อี เป็น เอ แปลง เอ เป็น อย
๓. ชาติหลายพยางค์ ต้นธาตุเป็น อุ พฤทธิ์ อู เป็น โอ ต้นธาตุเป็น อิ พฤทธิ์ เป็น เอ ต้นธาตุเป็น อ ไม่พฤทธิ์

ตัวอย่างรูปวิเคราะห์และคำแปล

อิ ธาตุ อติ+อิ=เอ=อย อจฺยณํ อจฺโย (ความก้าวล่วง)

จิ ธาตุ วินิจฺจนํ วินิจฺจโย

ชิ ธาตุ ชยณํ ชโย

เฒ ธาตุ อภิฌายตีติ อภิชฺฌา (ชมมชาติ)

ญา ธาตุ ปชานาตีติ ปณฺญา (ชมมชาติ)

ฐา ธาตุ ฐมเมสุ ติฏฺฐตีติ ฐมมฺฐฺโร (อุปาโสโก)

ทา ธาตุ आयुํ ททาตีติ आयุโท (ชโน)

นี ธาตุ นยณํ นโย

ปา ธาตุ กจฺเณ ปิวตีติ กจฺนโป (สตฺโต)

ภู ธาตุ ภวติ เอตฺถาติ ภโว (ปเทโส)

สี ธาตุ อนฺเสตีติ อนฺสโย (กิเลโส)

กถฺ ธาตุ กถณํ กถา

ชนฺ ธาตุ ชายตีติ ชโน (สตฺโต)

กมฺ ธาตุ อติกฺกมณํ อติกฺกโม

คมฺ ธาตุ สมากมณํ สมากโม

ชาครฺ ธาตุ ชาครตีติ ชาครโร (ภิกฺขุ)

ชรฺ ธาตุ ติปิฏฺกํ ชาเรตีติ ติปิฏฺกฺชรโร (ภิกฺขุ)

ชรฺ ธาตุ อุตฺตมรูปฺชรา (อิตฺถิ)

ปทุ ธาตุ สมปชชนัน สมปทา

มัจจุ ธาตุ มัจจัน โมกฺโข

กรฺ ธาตุ ทีปงฺกโร

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงวิเคราะห์นามกิตต์ต่อไปนี้

๑. ปาทโป (รุกฺโข)
๒. วินโย (อุปาโย)
๓. ชโน (สตฺโต)
๔. आयुโท (ทมฺโม)
๕. หิตกฺกโร (ปุริโส)
๖. โทวาทกฺขโม (สิสฺโส)